

Repertoriumnummer	329
Datum van uitspraak	1 maart 2017
Rolnummer	A/16/00383

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Rechtbank van Koophandel Gent, afdeling Veurne

Vonnis

6^e kamer

Aangeboden op	06 MAART 2017
Niet te registreren	
	DIRK MEERT

BVBA BTlec, met vennootschapszetel te 8560 Moorsele (Wevelgem), Overheulestraat 136 en ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0823.198.913, die woonstkeuze heeft gedaan bij mr. Tim Dierynck (zie hierna);

eisende partij op hoofdvordering, verwerende partij op tegenvordering, vertegenwoordigd door mr. Tim Dierynck, advocaat te Kortrijk.

TEGEN

De heer Peter Ix, wonende te 8610 Werken (Kortemark), Steenstraat 16 en ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 0871.458.193;

verwerende partij op hoofdvordering, verwerende partij op tegenvordering, vertegenwoordigd door mr. Andries De Keyser, advocaat te Deinze.

I. FEITEN

1. De heer Peter Ix heeft op 11 februari 2010 BVBA Ix Projects opgericht, met zetel in Ixgem (stuk 1 van BTlec). De zetel van die vennootschap werd vervolgens verplaatst naar de Reygerskapelsestraat 35 in Sint-Eloois-Winkel (Ledegem) (zie vermelding op stuk 3 van BTlec). Dhr. Ix was via Ix Projects actief als elektricien.

2. In een overeenkomst van 23 oktober 2012 heeft dhr. Ix de aandelen van BVBA Ix Projects verkocht aan dhr. Benji Tanghe, die ook via die vennootschap elektriciteitswerken zou uitvoeren (hierna: 'overnameovereenkomst', stuk 1.1 van dhr. Ix). De verkoopprijs werd bepaald op 1 euro op basis van de tussentijdse staat per 30 september 2012.

Volgens art. 9 van die overeenkomst bleef dhr. Ix na de overname als zaakvoerder ter beschikking van de vennootschap tot uiterlijk 31 december 2015. Dat artikel vermeldde ook dat de rekening-courant Peter Ix ten belope van 8.538,93 euro uiterlijk op 31 december 2014 terugbetaald werd.

Art. 10 van de overeenkomst bevatte een concurrentiebeding (zie hierna).

3. De naam van de vennootschap werd gewijzigd naar BTlec en de zetel werd verplaatst naar Moorsele (Wevelgem), Overheulestraat 136 (stuk 3 van BTlec).

4. BTlec stuurde op 6 oktober 2015 de volgende aangetekende brief naar dhr. Ix (stuk 6 van BTlec):

"Recent stelden wij vast dat u opnieuw onder uw eigen naam elektriciteitswerken uitvoert.

Dit blijkt onder meer uit uw website www.uw-elektricien.be/ix-projects waar in niet mis te verstane bewoording het volgende staat aangegeven:

"Voor al uw elektrische werkzaamheden, zijn wij actief in de buurt van Werken. Ons elektrisch installatiebedrijf bestaat sinds 2014. (...)"

Het uitvoeren van dergelijke activiteiten is een regelrechte inbreuk op het niet concurrentiebeding dat werd opgenomen in artikel 10 van de overeenkomst tot overdracht van aandelen die wij op 23 oktober 2012 hebben ondertekend.

Door deze inbreuk bent u op basis van voornoemd artikel een forfaitaire schadevergoeding verschuldigd van 10.000 euro (zie artikel 10, in fine overeenkomst dd. 23 oktober 2012).

Bovendien mag van een zaakvoerder hoe dan ook worden verwacht dat hij geen concurrerende activiteiten opstart/uitoefent!

Hoewel het contractueel was voorzien dat uw mandaat als zaakvoerder pas (uiterlijk) op 31 december 2015 zou aflopen, zijn wij om bovengenoemde redenen genoodzaakt uw mandaat met onmiddellijke ingang stop te zetten.

Wij zullen de Algemene Vergadering bijeenroepen om uw ontslag als zaakvoerder te laten vaststellen.

Mogen wij u dan ook vragen om uw rekening courant (R/C) te willen vereffenen en het saldo van 10.720,71 euro te willen overmaken op rekening van de vennootschap, waarvoor dank (zie bijlage). (...)"

In een aangetekende brief van 12 oktober 2015 antwoordde dhr. Ix aan BTIec en dhr. Tanghe (stuk 7 van BTIec):

"Hierbij deel ik U mee dat ik met ingang vanaf heden 12/10/2015 ontslag neem als niet-statutair zaakvoerder van BTIec BVBA (...).

Dit om reden dat elke mate of vorm van samenwerking met BTIec BVBA en U definitief en onmiddellijk onmogelijk is geworden, ten gevolge van de onware, onwaarachtige, beledigende, lasterlijke en eerrovende aantijgingen aan mijn adres, geformuleerd door BTIec BVBA bij aangetekende brief d.d. 6/10/2015, als zou ik een niet-concurrentiebeding uit de overeenkomst d.d. 23/10/2012 tot overdracht van aandelen van BVBA PROJECTS hebben geschonden, en als zou ik anrechtmatig concurrerende activiteiten opstarten of uitoefenen. Ik ben elk vertrouwen in BTIec BVBA en U definitief en onmiddellijk verloren. (...)"

In de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 16 maart 2016 werd gepubliceerd dat de bijzondere algemene vergadering van BTIec van 20 oktober 2015 het ontslag van dhr. Ix als zaakvoerder had aanvaard "met ingang vanaf 12/10/2015" (stuk 12 van BTIec).

5. Er volgde briefwisseling tussen (de advocaten van) de partijen, waarin dhr. Ix de aanspraken van BTIec betwistte (stukken III.1 en III.2 van dhr. Ix en stukken 8-11 van BTIec).

II. PROCEDURE

6. Aangezien beide partijen op hun standpunt bleven, hebben zij deze zaak ingeleid bij verzoekschrift tot vrijwillige verschijning dat op 14 juli 2016 op de griffie van deze Rechtbank werd neergelegd.

7. De zaak werd volgens art. 747 §1 Ger.W. vastgesteld en in beraad genomen op de openbare zitting van 1 februari 2017 nadat de advocaten van partijen werden gehoord. Op die zitting werd akte genomen van de vrijwillige verschijning van de partijen.

De Rechtbank heeft kennis genomen van de neergelegde stukken en het dossier van de rechtspleging.

T.E.]

In deze procedure en in dit vonnis werd de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken nageleefd.

III. VORDERINGEN

8. BTlec verzoekt de Rechtbank (zie haar syntheseconclusie neergelegd op de griffie op 15 november 2016):

- Rechtdoende op de hoofdeis en de tegenels.
- Dhr. Ix te veroordelen tot betaling van een forfaitaire schadevergoeding van 20.000 euro (minstens 2 inbreuken x 10.000 euro per inbreuk), meer de moratoire/gerechtelijke intrest op dit bedrag gerekend aan de wettelijke intrestvoet vanaf 6 oktober 2015 tot aan de dag van de uiteindelijk betaling;
- Dhr. Ix ook te veroordelen tot aanzuivering van zijn rekening-courant (de rekening-courant Peter Ix) waarvan het negatief saldo op heden -10.720,71 euro bedraagt;
- De tegenels van dhr. Ix onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren;
- Dhr. Ix te veroordelen tot de kosten van het geding, aan de zijde van BTLEC begroot op de rechtsplegingsvergoeding van 2.200,00 euro.

Dhr. Ix verzoekt de Rechtbank (zie zijn syntheseconclusie neergelegd op de griffie op 15 december 2016):

- De vordering van BTlec ontoelaatbaar, onontvankelijk en ongegrond te verklaren.
- De tegenvordering van dhr. Ix gegrond te verklaren.
 - Derhalve BTlec op grond van art. 1382-1383 BW te veroordelen tot betaling aan dhr. Ix een schadevergoeding van 25.000,00 euro *ex aequo et bono* wegens tergend en roekeloos geding, hetzij deloyale, abusieve en oneerlijke procesvoering.
- BTlec te veroordelen tot alle kosten van het geding, voor dhr. Ix heden voorlopig begroot op de rechtsplegingsvergoeding: in hooforde 4.800,00 euro (maximumrechtsplegingsvergoeding, ambtshalve te indexeren) en ondergeschikt 2.400,00 euro (basisrechtsplegingsvergoeding, ambtshalve te indexeren).
- Dit alles bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk rechtsmiddel en met de uitsluiting van de mogelijkheid tot kantonnement, noch borgstelling.

IV. BEOORDELING

A. TOELAATBAARHEID

a. Hoofdvordering

9. Een vordering kan niet worden toegelaten indien de eiser geen hoedanigheid en belang heeft om ze in te dienen (art. 17 Ger.W.).

De procespartij die voorhoudt titularis te zijn van een subjectief recht, heeft hoedanigheid en belang om de vordering in te stellen, ook al wordt dat recht betwist (zie ook Cass. 26 februari 2004, *Arr.Cass.* 2004, afl. 2, 334).

Aangezien BTlec voorhoudt dat zij titularis is van subjectief rechten ten aanzien van dhr. Ix, beschikt zij over het nodige belang en de vereiste hoedanigheid in de zin van art. 17 Ger.W.

Het bestaan van die subjectieve rechten en de inbreuk daarop, wordt hierna ten gronde beoordeeld (zie titel B).

De Rechtbank ziet ambtshalve evenmin een reden om de hoofdvordering niet-toelaatbaar te verklaren.

De hoofdvordering is **toelaatbaar**.

b. Tegenvordering

10. De toelaatbaarheid van de tegenvordering wordt niet op een gemotiveerde wijze betwist.

De Rechtbank ziet ambtshalve evenmin een reden om de tegenvordering niet-toelaatbaar te verklaren.

De tegenvordering is **toelaatbaar**.

B. TEN GRONDE

a. Hoofdvordering

1. Concurrentiebeding

i. Vordering tot nietigverklaring: matiging

11. Elke persoon mag in beginsel vrij een handel, nijverheid of beroep uitoefenen. Dat principe, dat van openbare orde is, werd vastgelegd in art. II.2 tot II.4 Wetboek van economisch recht.

De contractpartijen kunnen hun vrijheid van handel, nijverheid en arbeid (op beperkte wijze) zelf conventioneel begrenzen, bijvoorbeeld door een concurrentiebeding overeen te komen. Het concurrentiebeding mag niet onbeperkt zijn. Het mag de mogelijkheid van degene die zich verbindt om in zijn behoorlijk levensonderhoud te voorzien, niet ernstig in gevaar brengen (zie ook Gent (12^e k.) 25 mei 2005, *DAOR* 2005, afl. 76, 334 en G.L. BALLON, "Concurrentieverboden uit de wet of uit overeenkomst" in *Arbeidsrecht tussen wel-zijn en niet-zijn. Liber Amicorum Prof. Dr. Othmar Vanachter*, Antwerpen, Intersentia, 2009, 591).

Daaruit volgt dat een concurrentiebeding beperkt moet zijn 1) wat de activiteiten betreft, namelijk tot activiteiten die rechtstreeks verband houden met de voorheen uitgeoefende activiteit, 2) in de tijd en 3) wat het gebied betreft (zie ook Gent (12^e k.) 25 mei 2005, *DAOR* 2005, afl. 76, 334 en Kh. Hasselt 5 mei 2004, *Limb.Rechtsl.* 2007, 144, noot H. VAN GOMPEL, bevestigd door Antwerpen (4^e k.) 8 januari 2007, nr. 2004/AR/2583, cf. voormelde noot).

Een concurrentiebeding dat een onredelijke beperking van de concurrentie naar voorwerp, territorium of duur oplegt, is nietig. Indien een overeenkomst of een beding strijdig is met een bepaling van openbare orde en bijgevolg nietig is, kan de rechter de nietigheid, indien

een partiële nietigheid mogelijk is en behoudens de wet dat verbiedt, beperken tot het met die bepaling strijdig gedeelte van de overeenkomst of beding op voorwaarde dat het voortbestaan van de gedeeltelijk vernietigde overeenkomst of beding beantwoordt aan de partijbedoeling (zie ook Cass. (1^e k.) 25 juni 2015, NJW 2015, afl. 333, C. LEBON en Cass. (1^e k.) 23 januari 2015, RW 2015-16, afl. 30, 1187, noot F. PEERAER).

12. Art. 10, tweede en derde alinea van de overnameovereenkomst bepaalt het volgende concurrentiebeding (stuk I.1 van dhr. Ix):

“De Verkoper verbindt zich ertoe om tijdens de duur van de samenwerking waarvan sprake in art. 9 en gedurende 3 jaar na het beëindigen van het mandaat op het grondgebied van West-Vlaanderen zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, zowel in eigen naam als samen met of in opdracht van een ander persoon, zowel als werknemer, zaakvoerder, partner, bestuurder, bedrijfsleider, aandeelhouder, adviseur, mandataris, of in welke hoedanigheid ook van een vennootschap, maatschap of enig ander onderneming of groepering in welke zin ook, zich(...) te onthouden van elke deelname in of betrokkenheid bij, op eender welke wijze, het uitvoeren van enige activiteiten die gelijkaardig en/of rechtstreeks of onrechtstreeks concurrerend zijn met deze die door de Vennootschap op ‘Datum van Overdracht worden gevoerd nl. het werk van electricien.

In geval van inbreuk op hierboven bedongen niet concurrentiebeding za(...) aan de Koper en/of de Vennootschap naar keuze van de Koper een schadevergoeding verschuldigd zijn van 10.000,00 EUR per vastgestelde overtreding, onverminderd het recht van de Koper en/of Vennootschap om de werkelijke en/of grotere schade te bewijzen en te vorderen en de concurrentie onmiddellijk te doen ophouden.”

Gelet op de aard van de activiteiten die partijen uitoefenen, namelijk elektriciteitswerken, is een concurrentiebeding dat betrekking heeft op het volledige grondgebied West-Vlaanderen niet voldoende beperkt wat het gebied betreft en bijgevolg in strijd met het principe van vrijheid van handel, nijverheid en arbeid. Een dergelijk gebied overschrijdt op een ruime wijze het gebied dat voor dhr. Tanghe noodzakelijk was om het overgedragen cliënteel aan zich te binden. Dat beding heeft tot gevolg dat het voor dhr. Ix feitelijk onmogelijk wordt om, zonder een ingrijpende verhuis naar een andere provincie, zijn beroepswerkzaamheden als elektricien nog uit te oefenen. Het concurrentiebeding wordt om die reden nietig verklaard.

Aangezien de wet dat *in casu* niet verbiedt en partiële nietigheid mogelijk is, kan de Rechtbank de nietigheid van het concurrentiebeding beperken. Op de openbare zitting van 1 februari 2017 werd dit vermeld en heeft de advocaat van dhr. Ix de mogelijkheid gekregen om hierover standpunt in te nemen.

De Rechtbank **beperkt de nietigheid** in die zin dat de duur van het concurrentiebeding ingeperkt wordt tot het grondgebied van Ledegem en Wevelgem. Aangezien de vroegere zetel van de vennootschap in Sint-Eloois-Winkel (Ledegem) gevestigd was en die zetel onmiddellijk na de overname verplaatst werd naar Moorseele (Wevelgem), kan aangenomen worden dat een dergelijke matiging aan de bedoeling van de partijen beantwoordt.

Een concurrentiebeding dat uitwerking heeft tot drie jaar na de beëindiging van het mandaat van zaakvoerder in de overgedragen vennootschap, is voldoende beperkt in de tijd.

Het concurrentiebeding is ten slotte ook beperkt tot een activiteit die rechtstreeks verband houdt met de voorheen uitgeoefende activiteit, namelijk ‘het werk van elektricien’.

ii. Inbreuken op het concurrentiebeding

13. Het concurrentiebeding uit art. 10 van de overnameovereenkomst is zowel bedongen ten aanzien van dhr. ~~Tanghe~~ als van de vennootschap (thans BT~~ec~~), zodat die beide partijen zich op dat beding kunnen beroepen.

Art. 8 van de overeenkomst bepaalt:

"In geval van een fout in hoofde van de Verkoper kan een Koper slechts een vergoeding voor de Schade bekomen indien de vordering daartoe wordt ingesteld binnen de hierna vermelde termijn:

- *binnen de toepasselijke verjaringstermijnen voor wat betreft de inbreuken op de verklaringen en garanties van sociaalrechtelijke en fiscale aard;*
- *binnen een termijn van één jaar na de Datum van Overdracht voor wat betreft de overige Schade."*

Aangezien de verplichtingen op grond van het concurrentiebeding pas een aanvang nemen vanaf de datum van de overdracht, kan art. 8 van de overnameovereenkomst redelijkerwijze niet van toepassing zijn indien de fout van dhr. ~~Ix~~ bestaat in een schending van het concurrentiebeding. Art. 8 van de overnameovereenkomst moet in dat geval redelijkerwijze in die zin geïnterpreteerd worden dat de vordering tot het verkrijgen van schadevergoeding binnen een termijn van één jaar na de vaststelling van die inbreuk moet worden ingesteld.

De vordering werd in deze zaak ingesteld bij verzoekschrift dat neergelegd werd op 14 juli 2016. Die vordering heeft enerzijds betrekking op voortdurende feiten, namelijk vermeldingen op een website en sociale media en anderzijds op een benoeming van dhr. ~~Ix~~ als zaakvoerder op 16 september 2015. Het is niet bewezen dat de vordering betrekking heeft op inbreuken die meer dan één jaar vóór 14 juli 2016 werden vastgesteld (zie hierna).

14. Hierna wordt nagegaan of dhr. ~~Ix~~ één of meerdere inbreuken heeft begaan op het gematigde concurrentiebeding, dat betrekking heeft op het grondgebied Ledegem en Wevelgem (zie hierboven).

Ten eerste verwijst BT~~ec~~ naar het feit dat dhr. ~~Ix~~ zijn diensten als elektricien aanbiedt op de website www.uw-elektriciens.be/ix/projects (stuk 13 van BT~~ec~~). Die website vermeldt echter uitdrukkelijk dat dhr. ~~Ix~~ actief is "in de buurt van WERKEN" en "in de omgeving van WERKEN". Het loutere bestaan van de website geldt niet als bewijs dat dhr. ~~Ix~~ als elektricien concurrerende activiteiten heeft uitgevoerd op het grondgebied Ledegem of Wevelgem.

Ten tweede verwijst BT~~ec~~ naar het feit dat dhr. ~~Ix~~ op sociale media actief reclame maakt onder de naam "P~~an~~ Renovatie Projecten" (stukken 14 en 15 van BT~~ec~~). BT~~ec~~ toont evenwel niet aan dat dhr. ~~Ix~~, zonder haar medeweten en akkoord, in het raam van die activiteit elektriciteitswerken heeft uitgevoerd op het grondgebied Ledegem of Wevelgem. Dhr. ~~Ix~~ legt trouwens facturen van BT~~ec~~ voor waaruit blijkt dat die laatste in het verleden als zijn onderaannemer is opgetreden om elektriciteitswerken uit te voeren, zodat BT~~ec~~ akkoord is gegaan met die werken en er in dat geval geen sprake was van onrechtmatige concurrentie ten aanzien van BT~~ec~~ (stukken II.1-II.10 van dhr. ~~Ix~~).

Ten derde verwijst BT~~ec~~ naar de benoeming van dhr. ~~Ix~~ op 16 december 2015 tot zaakvoerder van BVBA X~~at~~ en de uitbreiding van het doel van die vennootschap met onder

meer de volgende activiteiten: “*elektrotechnische installatiewerken*” en “*installatie van elektrische bedrading en toebehoren*” (stukken 4 en 5 van BT~~le~~). De zetel van BVBA X~~W~~ werd op dat ogenblik ook verplaatst naar ~~Stoetstraat 16~~ W~~W~~ Werken. Het enkele feit van de benoeming als zaakvoerder en doeluitbreiding is geen concreet bewijs dat dhr. I~~X~~ als elektricien concurrerende activiteiten heeft uitgeoefend op het grondgebied Ledegem of Wevelgem.

BT~~le~~ levert niet het nodige bewijs van het bestaan van een inbreuk op het gematigde concurrentiebeding. Aangezien er geen inbreuk bewezen is, moet dhr. I~~X~~ de gevorderde forfaitaire schadevergoeding niet betalen.

De hoofdvordering is op dit punt **ongegrond**.

iii. *Inbreuken op de loyaliteitsverplichting*

15. De nietigheid van het concurrentiebeding wordt gematigd, zodat het ingeperkte beding van toepassing is en er niet moet worden ingegaan op de subsidiaire vordering van BT~~le~~ op grond van de gemeenrechtelijke loyaliteitsverplichting van dhr. I~~X~~ als zaakvoerder van BT~~le~~.

2. *Rekening-courant*

16. Een ‘rekening-courant’ heeft in het vennootschapsgebeuren en in de boekhouding van een vennootschap een bijzondere betekenis. De rekening-courant is een schuld van de vennootschap ofwel een schuldvordering van de vennootschap ten aanzien van een vennoot (zie ook Gent (7e k.) 9 maart 2015, RW 2015-16, 663). Een ‘rekening-courant’ in de boekhoudkundige betekenis is louter een vennotenrekening met ‘debet’ en ‘credit’ (zie ook Bergen (1e k.) 8 oktober 2001, TBH 2003, afl. 1, 6 en D. GOL, “Les comptes courants d’associés: question choisies en droit commercial et en droit des sociétés” in M. BOURGEOIS en X. PACE (eds.), *Le compte courant dans la vie des affaires*, Limal, Anthemis, 2013, 18, nr. 13 e.v.).

16. In de overnameovereenkomst wordt bepaald (stuk I.1 van dhr. I~~X~~):
“De R/C Peter I~~X~~ t.b.v. 8.538,93 EUR wordt uiterlijk op 31/12/2014 terugbetaald.”

In de aanhef van de overeenkomst werd vermeld dat dhr. T~~AG~~ in het kader van de voorgenomen transactie tot overname van de aandelen van de vennootschap een *due diligence*-onderzoek heeft laten verrichten naar en in de onderneming van de vennootschap.

Daaruit volgt dat de partijen de stand van de vennotenrekening en de betalingstermijn met volle kennis van zaken hebben vastgesteld in het raam van de aandelenoverdracht.

Er bestaat geen betwisting over het feit dat BT~~le~~ in maart 2014 de som van 8.538,93 euro zonder voorbehoud heeft betaald aan dhr. I~~X~~. Op die wijze heeft BT~~le~~ erkend dat zij een dergelijk bedrag verschuldigd was op basis van de vennotenrekening, zodat zij thans niet meer kan terugkomen op het bestaan of de omvang van die schuld.

De hoofdvordering is op dit punt ongegrond.
[...]